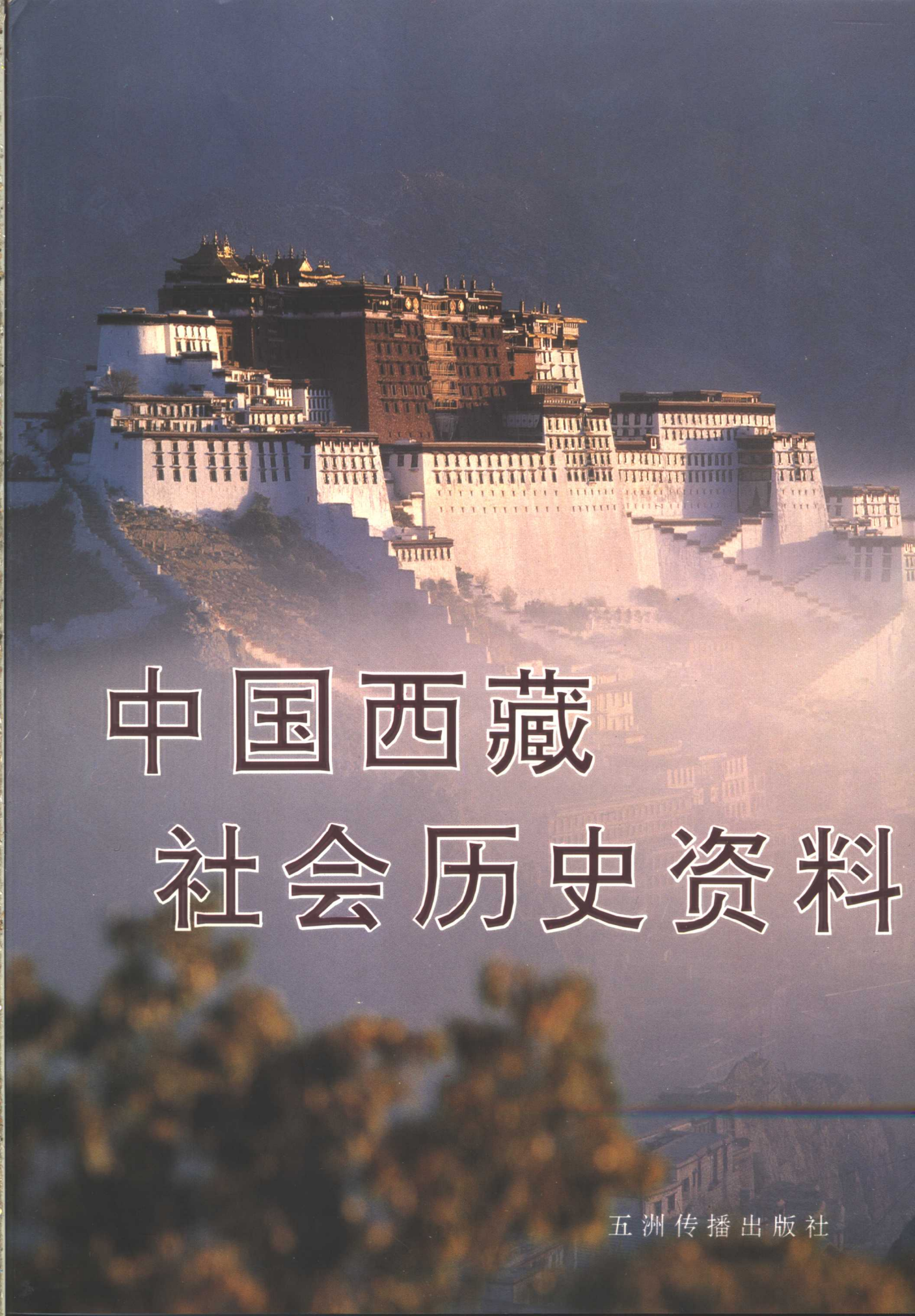
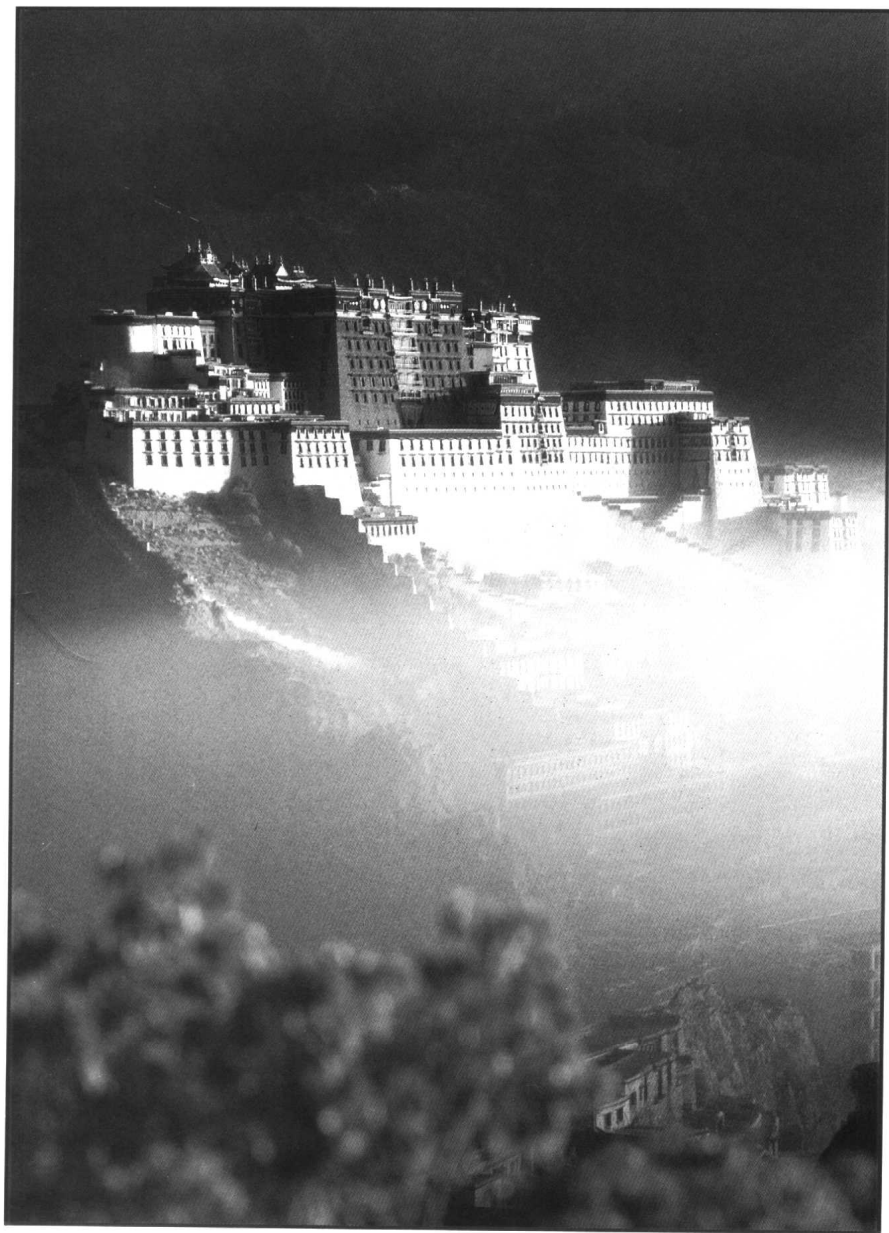

中国西藏 社会历史资料

五洲传播出版社

中国西藏社会历史资料

五洲传播出版社

图书在版编目 (CIP) 数据

中国西藏社会历史资料 / 金晖等主编. —新 1 版. —北京:
五洲传播出版社, 1994.11

本书原由中国民族摄影艺术出版社 1991 年 5 月出版

ISBN 7-80113-021-9

I. 中… II. 金… III. ①地方史—中国—西藏—图集②西
藏封建农奴制—史料—图集 IV.K297.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (94) 第 15213 号

五洲传播出版社出版发行

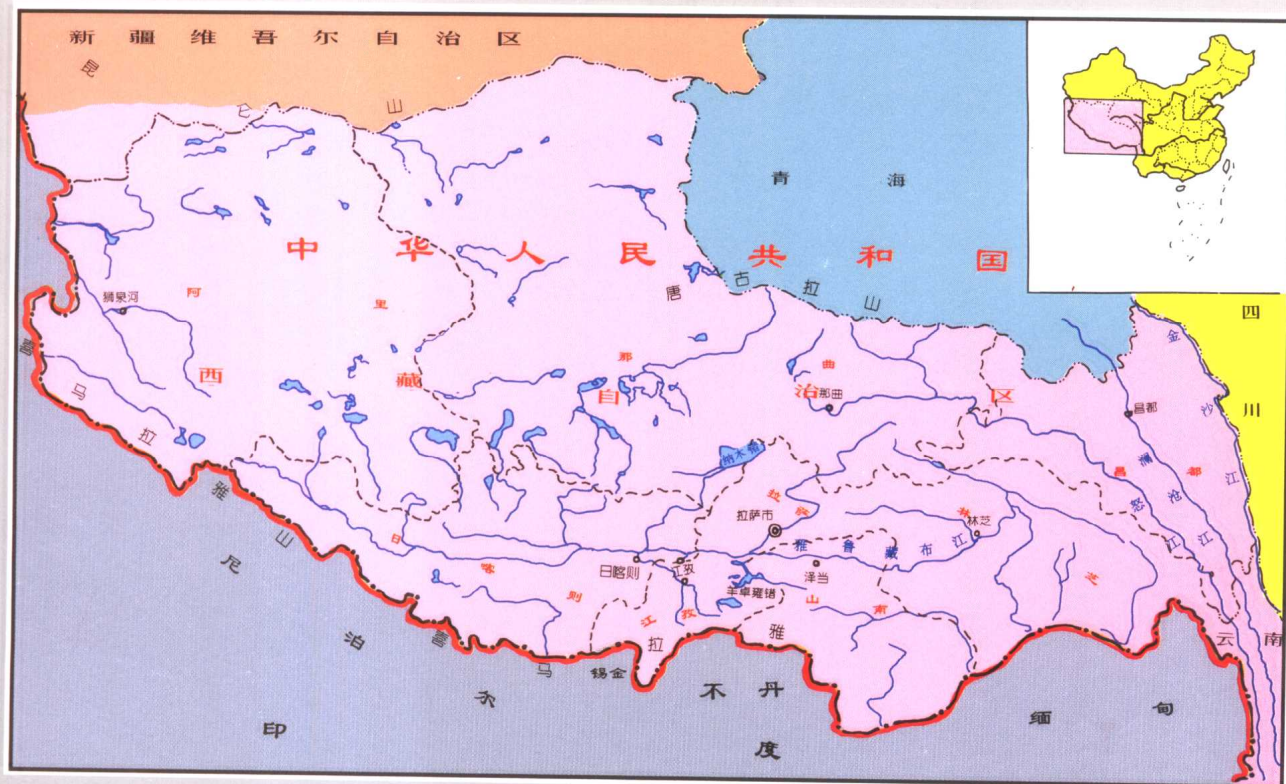
(北京北三环中路 31 号 邮政编码 100088)

深圳美光彩色印刷有限公司制版印刷

1/16 6 印张 16 千字 130 幅图

1994 年 12 月第一版 1994 年 12 月深圳第一次印刷

西藏自治区示意图

ACZ58/08

目 录

西藏自治区示意图

前言

上篇:西藏是中国不可分割的一部分

公元 7 世纪—10 世纪

唐代 西藏同中原的亲密关系 8

公元 13 世纪

元代 西藏成为中国的行政区 13

公元 14 世纪—17 世纪

明王朝对西藏地方的管辖 20

公元 17 世纪—20 世纪

清王朝加强对西藏地方的治理 25

公元 1912 年—1949 年

民国政府维护了国家对西藏地方的主权 36

公元 1951 年

西藏和平解放 42

下篇:1959 年前西藏封建农奴制度

政教合一 三等九级的社会 52

农奴主对生产资料的占有 60

对农奴人身的占有 66

对农奴的剥削:差役、高利贷 70

对农奴的压迫 76

农奴的悲惨生活 86

关于西藏封建农奴制社会的几项统计 92

结语

前 言

中国西藏地处“世界屋脊”，美丽而神奇，令人向往。为了帮助关心西藏的朋友们了解西藏，我们根据民族文化宫举办的《中国西藏社会历史资料展》，编辑了这本册子。它概略地介绍西藏地方与中央的历史关系，介绍 1959 年以前西藏的封建农奴制社会状况。若能解决您感兴趣的一些问题，我们将非常高兴。

上 篇

西藏是中国
不可分割的一部分

公元7世纪—10世纪

唐代 西藏同中原的亲密关系

据考古材料和藏、汉文献证实,藏族同中原汉族之间的友好关系源远流长。公元7世纪,松赞干布统一青藏高原各个部落,建立吐蕃王朝。公元641年,松赞干布与唐朝文成公主联姻。松赞干布被授封为“附马都尉”、“西海郡王”、“赞王”。公元710年,金城公主出嫁吐蕃。公元705年

至公元821年,唐朝与吐蕃八次会盟。第八次会盟史称“甥舅会盟”,“甥舅二主,商议社稷如一,结立大和盟约,永无渝替,神人俱以证知,世世代代,使其称赞。”随着政治关系的发展,也加强了唐蕃间在经济文化上的交流,为后来统一国家的形成奠定了基础。

唐蕃联姻

吐蕃王朝的缔造者松赞干布派使者到唐朝都城长安请婚。公元641年唐王室文成公主出嫁吐蕃。从此,唐、蕃间建立了亲密关系。图为唐朝画家阎立本所绘唐太宗接见松赞干布使者禄东赞的“步辇图”。

与诸藏庶共处时， 我之行仪应如何。”

如此挥泪而作叩禀。帝父亦以爱怜温语慰之曰：

“如我眼目汝娇女， 所谓吐蕃有雪地，
胜境钟灵有如是。 雪山天然宝塔形，
四湖犹若玉曼达〔357〕， 奇异金花开遍处，
清凉美如无量宫。 四江横流木葱茏，
出产五谷并众宝。 牲畜遍野草如酥〔358〕。
如是希有胜妙处， 诸宝严饰为王宫。
人主赞普神所作， 真实大悲圣观音。
至为精明慈悲王， 除十恶业修十善，
黎民富庶受用丰， 功德无边天帝子，
智勇兼备臣菩萨， 如此胜地汝其行。
爱女积福所凭依， 有所供奉本师像，
施主帝释天所造， 其质乃由十宝成，
毗首羯摩为工匠， 亲承如来赐开光。
如是无比如来像， 见、闻、念、触诚叩请，
佛说急速证等觉〔359〕。 利乐源泉觉阿像〔360〕，
舍此如舍寡人心。 仍以赏赐我娇女。
诸种府库财帛藏， 告身文书金玉制，
仍以赐赏我娇女。 还有种种金玉饰，
经史典籍三百六， 诸种食物烹调法，
以此赏赐我娇女。 玉片鞍翼黄金鞍，
与及饮料配制方， 八狮子鸟织锦垫，
以此赏赐我娇女。 赐女能使王惊奇。
并绣枝叶宝篆文， 能示休咎命运镜，
汉地告则经〔361〕三百， 工巧技艺制造术，
以此赏赐我娇女。 如此工艺六十法，
高超能令人称羨， 四百又四医方药，
以此赏赐我娇女。 六医器械皆赐汝。
四方、五诊、四论医典， 具满各色作服饰，
一世温暖锦绶罗， 身材妙曼可意儿，
凡二万匹赐与汝。 二十五名作侍女。
善承人意诸女伴， 殷切教诲切记取，
吁嗟，难忍分离女， 汝之行仪应如是，
为欲化度雪邦人， 对内外事须明敏，
识见宜广行谨慎， 恭敬赞普爱臣民，
言语温和性善良， 知惭识愧行合矩。”

詔靈武監軍右臺御史唐九徵為姚崇道討擊使率兵擊之虜以鐵鉏梁隴邊二水通西洱蠻築城戍之九徵毀鉏梁城建鐵柱於滇池以勒功中宗景龍二年還其昏使或言彼來逆公主且習聞華言宜勿遣帝以中國偏信結東秋不許明年吐蕃更遣使者納貢祖母可敦又遣宗親請昏帝以雍王守禮女為金城公主妻之吐蕃遣尚贊出名悉臘等逆公主帝念主幼賜錦綉別數萬緡伎諸工悉從給龜茲樂詔左衛大將軍楊矩持節迎帝為幸始平帳飲引羣臣及虜使者宴酒所帝悲涕歔歔為赦始平縣罪死皆免賜民縣賦年改縣為金城鄉曰鳳池里曰愴別公主至吐蕃自築城以居拜矩鄯州都督吐蕃外雖和而陰愬怒即厚餉矩請河西九曲為公主湯沐矩表與其地九曲者水甘草良宜畜牧近與唐接自是虜益張雄易之寇立宗開元二年其相令達延上書宰相請載盟文定境於河源西左散騎常侍解琬使盟帝令姚崇等報書命琬持神龍誓往吐蕃亦遣尚欽藏御史名悉臘獻載

公元710年，唐宗室金城公主出嫁吐蕃。金城公主着力于将唐朝文化输入吐蕃。据《新唐书》记载：“吐蕃遣赞出名悉腊等逆（金城）公主，帝念主幼，赐锦綉别数万，杂伎诸工悉从，给龟兹乐”。

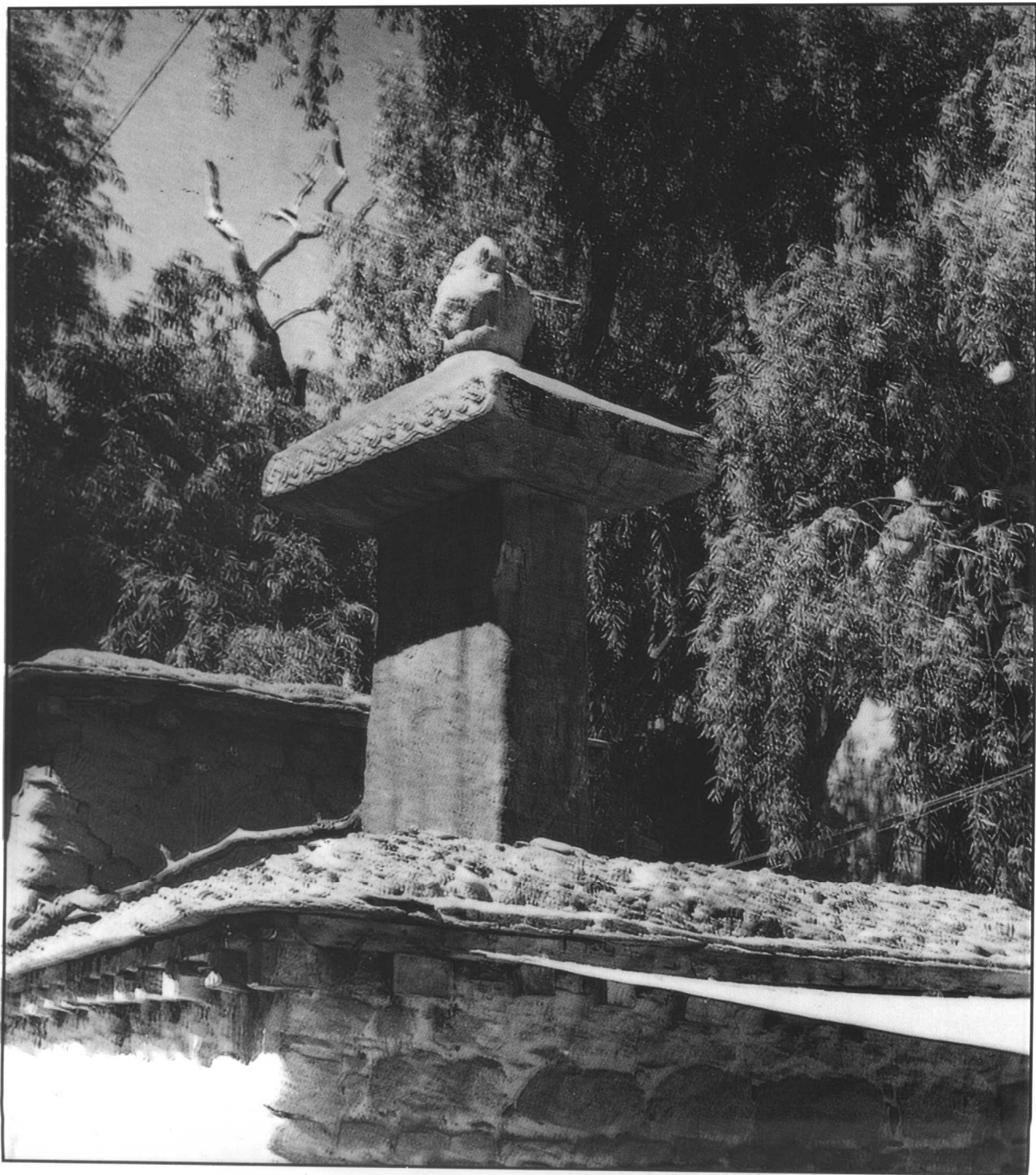
聘仍於赤嶺各豎分界之碑約以重不相侵時吐蕃使奏云公主請毛詩禮記左傳文選各一部制令秘書省寫與之正字于休烈上疏請曰臣聞狄戎國之寇也經籍國之典也戎之生心不可以無備典有恒制不可以假人傳曰裔不謀夏夷不亂華所以格其非心在乎有備無患昔東平王入朝求史記諸子漢帝不與蓋以史記多兵謀諸子雜詭術夫以東平漢之懿戚尚不欲示征戰之書今西戎國之寇讐豈可貽經典之事且臣聞吐蕃之性慄悍果決敏情持銳善學不迴若達於書必能知戰深於詩則知武夫有師干之試深於禮則知月令有興廢之兵深於傳則知用師多詭詐之計深於文則知往來有書檄之制何異借寇兵而資盜糧也臣聞魯秉周禮齊不加兵吳獲乘車楚疲奔命一以守典存國一以喪法危邦可取鑒也且公主下嫁從人遠適異國合慕夷禮返

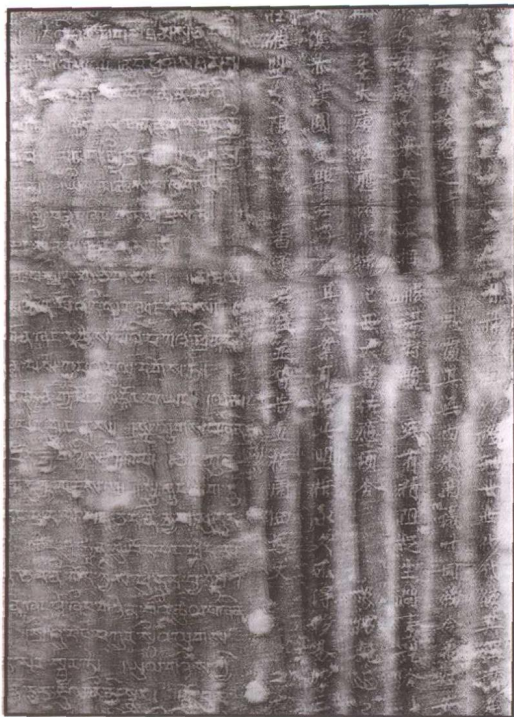
图为《西藏王统记》关于唐太宗以释迦牟尼佛像、珍宝、经书、书橱、三百六十卷经典，作为文成公主嫁奁的记载。迎娶文成公主后，松赞干布“遣诸豪子弟赴唐学习中原文化。

据《旧唐书》记载：金城公主入藏后，又派专使来唐“清毛诗、礼记、左传、文选各一部”。

八次会盟结好

公元 821 年,吐蕃派使臣向唐请求和盟。公元 822 年在拉萨设盟坛,吐蕃与唐第八次会盟。唐大理卿刘元鼎,吐蕃最高僧钵阐布参加会盟并诵誓约。公元 823 年立“甥舅会盟碑”。

《甥舅会盟碑》西侧碑文

《甥舅会盟碑》碑文历述蕃、唐双方和亲“永崇甥舅之好”的历史：“甥舅二主商议，社稷如一，结立大和盟约，永无渝替，神人俱以证知，世世代代，使其称赞”。图为《甥舅会盟碑》的东侧碑文。

大蕃神圣赞普可黎可足德赞与大唐文武孝德皇帝，商议社稷如一，（甥舅）二主，结立大和盟约，永无渝替，是以盟会节目，题之于碑也。

圣神赞普鸞提悉补野，化身下界，来主人间，为吐蕃大王。于雪山（高耸）之中央，大河奔流之源头，高原（净土），自天神而为主，德泽流被，建成万世不朽之基业，创立至善之文法，睿哲鸿被，政事清明。圣神赞普，深谙韬略，外敌调伏，开疆拓土，鼎盛莫比。自此“雍中”护持之王以后，南方之门

（域）、天竺，西方之（大食），北方之突厥、涅牟（？）诸君长，莫不臣服圣神赞普，争相朝贡，俯首听命。东方有国曰唐，地极大海日出之处，与珞（瑜）、泥婆罗诸国迥异，教化德深，足与吐蕃并称。始初李氏建国之二十三年，王统一传，圣神赞普弃苏农赞与唐主太宗文武圣皇帝，叶同社稷如一家，于贞观朝，迎娶文成公主为赞普王妃，嗣后，圣神赞普弃隶磨赞又与唐主三郎开元圣文显武皇帝，叶同社稷如一家，重申姻好，于景龙朝，复迎娶金城公主为赞普王妃，结成甥舅亲谊。中间边将开衅，弃好寻仇，兵争不已。当此忧危之际，仍于欢好之念，终未断绝，以彼此近邻而又素相亲厚，重寻甥舅之盟。父王圣神赞普弃德松赞陛下，睿智天成，教兴政举，普施鸿恩，泽被内外，遍及八荒。四方君长，率尔来享，唐国谊属近亲，地接比邻，甥舅协和，叶同社稷如一，唐主神圣文武皇帝，结立大和盟约，旧恨消泯，再续新谊。此后，赞普甥传位一代，唐主舅又传三叶，嫌怨未生，欢好不绝，书翰通传，珍宝馈遗，络绎于途，然未遑结立大和盟约也。夫甥舅亲谊，协和如一，扫彼旧怨，弃其嫌隙，喜兵革之不作，惟亲好之是崇。我圣神赞普可黎可足德赞陛下，圣明睿哲，天神化现，恩施内外，威震四方，基业宏猷，政令必行。乃与唐主文武孝德皇帝甥舅叶同社稷如一，结立大和盟约于唐京师西方之王会寺（？）前，时大蕃彝泰七年，大唐长庆元年，即阴铁牛年（辛丑）孟冬之月（十月）十日，登坛陟降，大唐主盟。续盟于吐蕃逻些东方之哲堆园，时大蕃彝泰八年，大唐长庆二年，即阳水虎年（壬寅）仲夏之月（五月）六日，登坛陟降，大蕃主盟。其立石于此为大蕃彝泰九年，大唐长庆三年，即阴水兔年（癸卯）仲春之月（二月）十四日事也。树碑之日，唐使太仆寺少卿杜敬……等参与告成之礼，同一盟文之碑立于（唐之京师）。

（译自《唐蕃会盟碑》东侧纪念盟文藏文，参照王忠：《新唐书吐蕃传笺证》译文。）

使臣往来

公元 634 年至公元 846 年这 213 年间,吐蕃、唐朝之间使臣往来频繁,共约 191 次。图为《册府元龟》关于元和十五年(公元 820 年)唐穆宗命使臣召吐蕃使于中书议事和命高品奚干乘使于吐蕃的记载。

少卿兼御史中丞持節充册立迴紇使其月以衛尉
少卿侯幼平兼御史中丞充入吐蕃告册立等使
元和四年正月命中官元文政往渤海充弔祭册立
使
七月吐蕃遣使來和好
五年五月吐蕃遣使謝恩頌熱未朝并歸鄭叔矩路
泌之軀及叔矩男武延等一十三人叔矩會盟使崔
漢卿之從事泌潭城之從事貞元初吐蕃背盟所陷
元二十餘年竟不屬節因殿於蕃中至是請和故歸
其軀
册府元龜 外臣部 卷之九百八十 十五
通好
六月宰相與吐蕃使語中書令願蕃使拜階下宰相
所還半禮
七月以陝州大都督府左司馬兼通事舍人李歸為
鴻臚少卿攝御史中丞持節充入吐蕃使仍賜紫金
魚袋太子中舍人吳軍為丹王府長史兼侍御史為
之副
七年正月癸未以鴻臚卿張茂宣充入迴鶻使通事
舍人張賈副焉
二月吐蕃車道節度論諾都宰相肉結心兒以書遣
鳳翔節度使李惟簡惟簡奏獻之

三月命宰臣於中書與吐蕃使議事
七月以京兆府功曹李洎為殿中侍御史充入吐蕃
副使
八年正月命內侍李重晃充渤海册立宣慰使
十一月黔中奏昆明夷請歸其先侵解訶之地
十一月二月授渤海使國信以歸
五月命中使二人送迴鶻使歸國
十一月以宗正卿李誠兼御史中丞充入迴鶻使
十二月四月吐蕃以贊普卒來告已未以右衛將軍
高重珪兼御史中丞充弔贈吐蕃贊普使
册府元龜 外臣部 卷之九百八十 十六
通好
五月癸亥以右補闕段均為殿中侍御史充弔贈吐
蕃使
十三年三月渤海國遣使李繼書等二十六人來朝
十月厚賜節度使鄭餘慶奏吐蕃遣使輸好
穆宗元和十五年即位八月乙亥命宰臣召吐蕃使
於中書議事十月命高品奚干乘使於吐蕃
十月庚午朔以太子中允張賈為太府少卿攝御史
中丞持節充入吐蕃答請和好使庚辰命宰臣行計
蕃使於中書議事以鄭王府長史鄭同為太府少卿
兼御史中丞持節入吐蕃充答請和好使

册府元龜

卷九十八

外臣部

通好

一一五二五

公元 13 世纪

元代

西藏成为中国的行政区

公元 13 世纪初,蒙古族首领帖木真(成吉思汗)兼并群雄,建立蒙古汗国。公元 1247 年,萨迦派首领萨迦班智达携侄子八思巴与汗国皇孙阔端在凉州会晤,商谈了西藏归顺蒙古汗国事宜。公元 1260 年忽必烈继承蒙古汗国王位,封萨迦派法王八思巴为国师,赐玉印,委其掌管西藏地方政治宗教大权,开创了西藏“政教合

一”制度。公元 1271 年,忽必烈定国号为元,并于公元 1279 年统一全中国。西藏正式成为中央政府直接管辖的一个行政区域。

元朝在中央设宣政院，管理全国佛教及西藏地方军政事务；在西藏设宣慰使司都元帅府，划卫藏为3部13万户，官员由元朝委任，并在藏区清查户口，征收差税，设置驿站和榷场。

归顺元朝

公元 1247 年西藏宗教领袖萨迦班智达与成吉思汗孙阔端在凉州(今甘肃武威)会商。同年萨迦班智达致卫兀、藏、阿里各地僧俗首领,强调“此蒙古王之军队,多至不可胜数,宇内当已悉附于彼。从彼者则祸福与共。非真诚归附,阳奉阴违者,则王不认其为臣属,且终必绝之。……”信中还谈到西藏地方接受蒙古汗国所规定的地方行政制度的基本办法。图为《萨迦世系史》所载萨迦班智达的信。

[illegible]

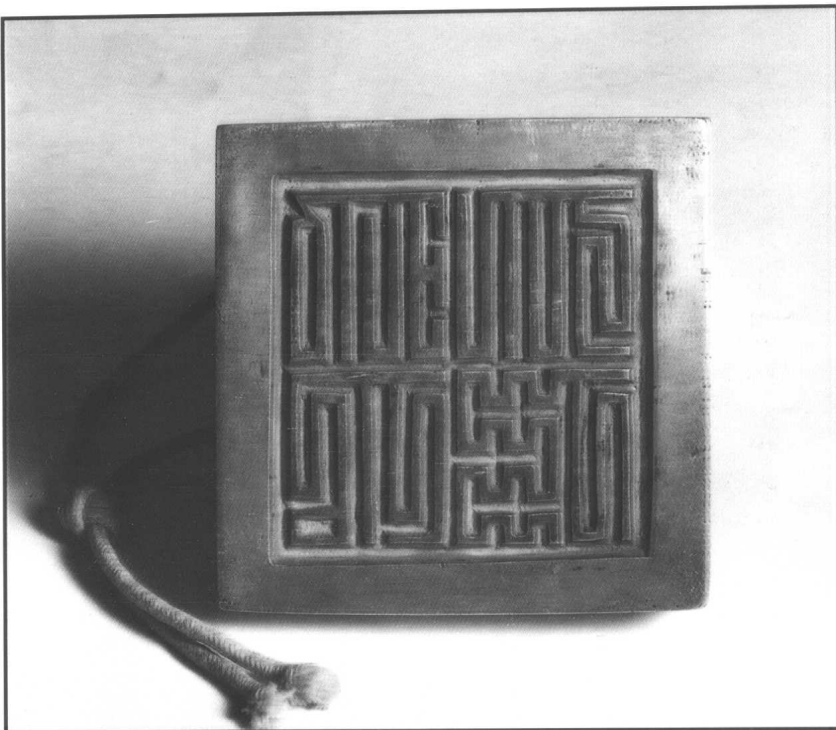
112
 ཁྲིའི་གི་མངའ་འཛིན་སྐྱེལ་པའི་འཇམ་པ་ཅིག་འདུག ཁྲི་རང་དང་
 མཐུན་པ་ཆེ་ཆུང་ལྟག་ཁྲི་རང་དང་འཇམ་པ་འུཅད། ཁྲི་ལ་ཞི་ཐག་པས་གང་
 ཟེར་ལ་མ་ཉན་ན་ངོ་བོལ་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཁྲི་ས་མི་ཆོག་པ། ཉིང་བསྐྱུག་
 པར་ཕྱིར་པ་ཅིག་འདུག ཡུ་གུར་གྱི་ཆུལ་ཁམས་འདི་ཡང་མ་བསྐྱུག་པར་གྲོང་
 ཡན། མི་ནོར་རྒྱམས་ཁྲི་གིས་སྐྱངས་ནས། ཡིག་མཁུན། རྩོམ་གཉེར་བ། རྩ་
 དགའ་ཐམས་ཅད་ཁྲི་གིས་ཕྱིད། རྒྱ། མི་ཉལ་སྐྱ་ལོ་སྐྱུགས་པ་མ་བསྐྱུག་
 ཞོང་ཏྲ་རྩོམ་འདྲེ་ཡང་ཉིང་མེར་མ་ཉན་པས་བསྐྱུག་པའི་རྩོམ་འབྲེ་ས་མ་
 ཉེད་ནས་ངོ་བོལ་དགོས་ཕུང་། འན་ཀྱང་དེ་རྩོང་མེར་ཉན་པས་དལ་ཐད་ཐད་
 ས་མོ་ན་བ་ཕྱིད་གཤམ་རྩོམ་གཉེར། དམག་དཔོན། ཡིག་མཁུན་སྐྱུགས་པ་ཁྲི་རང་
 གི་མི་ཆེན་པོ་བསྐོས་པ་མང། དེ་སྐོབ་མི་ལྷེ་རལ་ཀྱིང་བས་ཐབས་སྐྱེ་ཆོག་པ་གྱི་
 རྒྱ་ནམ་ཁྲི་ས་པས་ཐར་དུ་རེ། ཐག་རིང་བས་མེ་ཡོང་དུ་རེ། འཐབ་ཐུབ་དུ་རེ་
 རས། གཤམ་སྐྱེ་ཆོལ་གལས་ཕྱིས་པས་བསྐྱུག་ཀྱང་བསྐྱུག་ ཐ་ཐད་ས་མོ་ན་ས་ངོ་
 བོལ་པའི་ཆེ་མང། སྔོང་རན་ལ་ཀྱིང་པའི་རྩོམ་གྱིས་བྲན་དང་གཤམ་གྱི་ཕྱི་
 ཐག་མ་གཉིས་པ། དཔོན་པོ་བསྐོས་པ་བསྐྱུག་པའི་འགྲའ་ཅམ་ལས་མ་ཐོང་།
 སྔོང་ངོ་བོལ་པ་མང་ཡང་འདབ་རྩོམ་ཉེ་ལྷེ་བས་ཀྱིས་མི་ཆེན་ཆོ་རྩོམ་ས་
 ར་མཁུ་བའི་གནད་ཅིག་གདའ། བ་ནིང་ནི་ལོ་འགའ་ལ་རྩོད་དུ་དམག་སོང་བ་
 རེད། ངས་པའི་ཁྲི་ཉིད་ནས་ངོ་བོལ་ས། འདིར་ཉིན་དུ་ངོ་བོལ་ལེགས་པས། རྩོད་
 མངའ་འཛིན། དབུས་གཅོང་བ་རྒྱམས་ངོ་བོལ་ས། བའི་ཕ་ཐད་ཆོ་ཡང་ངོ་བོལ་
 པར་ཡོད་ཕུས་པས། ད་པར་ལ་དམག་མ་སོང་བ་དེས་ཡན་པ་ཡིན་ནི། རྩོད་གྱི་
 མི་རྒྱམས་དེ་ཆོ་མི་ཉིས་ཉེ་ཆེམས། དེ་སྐབས་སུ་འདི་ན་ས་ངོ་བོལ་པ་ཡིན་
 ཀྱང་འདབ་རྩོམ་ལེགས་པོ་མ་ཕྱིས་པ་དང་། མོ་ཕ་གདའ་བ་ཀྱང་ལ་དམག་བསྐྱབ་
 ར་ས་མི་ནོར་ཐམས་ཅད་གཉིར་བ་དེ་ཁྲིད་རྒྱམས་གྱིས་ཐོས་ནི་ཆེམས། དམག་
 བསྐྱབ་པ་དེ་ཆོ་ཡལ་བཅན། མི་དཔལ། དམག་མང་། རྒྱ་ཆ་རྒྱ་ཆེང་མངའ་

[illegible]

མི་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་དུ་འི་བྱས་པས་རྒྱག་འདུག མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ།
 རྩར་ཁོ་རང་ལྟ་ལག་དང་དམག་ཁྲལ་ཆུང་། གཞན་ཙེ་ལྟ་ལག་དང་དམག་ཁྲལ་
 ཆེ་བསམ་སྟེ། གཞན་ཙེ་བས་རྩར་རང་ལྟ་ལག་དང་དམག་ཁྲལ་ཆེ། དེ་དང་སྤྱར་
 ར་གཞན་ཙེ་ཆུང་བར་གང་འདྲ། དུ་དང་ཡང་ཅི་ཟེར་གྱི་དག་ལ་ཉན་ན་ཁྱིད་རྣམས་
 ཀྱི་ཡུལ། ས་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་ཤེ། ས་མའི་དཔོན་གང་ཡོད་པ་དེ་དཔོན་དུ་བཞུགས།
 ས་སྤུ་པའི་གསེར་ཡིག་པ་དང་དདལ་ཡིག་པ་པོ་ལ། རེད་ཀྱི་དར་ཁ་ཆེ་འདི་
 དཔོན་ས་ན་འཐད་པ་ཡིན་ཟེར་པའི་རི་སྤྱད་ཀྱིས་ལ་ཡར་འཁྱིལ་ཆུང་འཁྱིལ་བར་ཆེན་
 པ་གྱི་ཆོད་པ་ཆུད། དེ་རྣམས་དཔོན་གྱི་མིང་། མི་ཤེདི་གང་ས། འདབ་རྩར་གྱི་
 ཆོད་ཡིག་གི་ལེགས་པོ་གསུམ་གྱིས་ལ། གཅིག་རེད་ལ་བསྐར། གཅིག་ས་སྤྱར་ཞོག
 གཅིག་རང་རང་གི་དཔོན་གྱིས་བཟུང་། ཡང་རོ་བལྟས་པ་འདི་ཡིན། མ་བལྟས་
 པ་འདི་ཡིན་ཟེར་བའི་ས་སྤོས་ལེགས་པོ་གྱིས། གན་མ་ཁྱེད་ན་ངོ་མ་བལྟས་པའི་
 རྩར་ལ་བལྟས་པ་ཙེ་ཡང་བལྟ་གྲོགས་ཡོད། ས་སྤུ་པའི་གསེར་ཡིག་པས་ཡུལ་
 གང་ཡིན་པའི་དཔོན་དང་གྲོས་གྱིས་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཡང་ཡན་པར་གྱིས་ལ།
 རང་ཆོད་དབང་ཆེ་མ་བྱེད། ཡུལ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ས་སྤུ་པའི་གསེར་ཡིག་པ་དང་
 གྲོས་མ་བྱས་པར་རང་ཆོད་མ་བྱེད། གྲོས་མ་བྱས་པར་རང་ཆོད་བྱེད་པ་ཁྱིམ་ས་
 མེད། ཉམས་པ་ལ་ཐུག་ན་འདི་ན་ལྟ་བུ་དག་ལ། དེར་ཐམས་ཅད་རྫོང་མཐུན་པར་
 ཀྱིས། རྩར་གྱི་སྤོམས་ལྷགས་བྱས་ན་ལེགས་པོ་འོང་། གསེར་ཡིག་པ་བསུ་བཞུགས་
 དང་ཞབས་རྟོག་ལེགས་པོར་གྱིས། འདི་ཡང་གསེར་ཡིག་པ་ཡོང་བ་ཀྱང་ལ་
 གཞན་འདི་བའི་རྩྭ་ལ་མ་བྱས་སམ་འཐད་བསམ། གསེར་ཡིག་པ་ཙེ་ཉར་ལེགས་
 པོར་བྱས་སམ། ལྟ་ལག་བྱུང་ངམ། རོ་བལྟས་པ་རྣམས་བརྟན་རྣམ་བྱས་པ་དེ་ཙེ་
 རྩྭ་ལ་འདི་བར་འདུག གསེར་ཡིག་པ་དེ་མ་མཁུ་ན་གནོད་བྱུང་པའི་གནས་
 གཤོད་བར་ཤེས། མག་ན་ཐན་ཐོགས་རྩས་པ་ཅིག་གང་འདྲ། གསེར་ཡིག་པའི་དག་
 ལ་མ་ཉན་ན་བྱས་ཀྱང་དག་འདྲ་བར་མ་ཁྱོང་། འདིར་མི་གང་ཅིག་པ་དང་འདབ་རྩར་

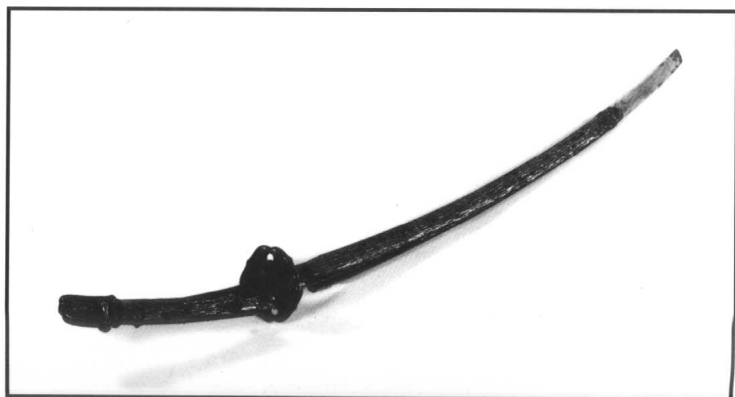
[illegible]

白兰王印。公元1247年，恰那多吉随萨班智达到凉州后，留在那里。忽必烈封他为白兰王，赐金印。并将公主墨卡顿嫁给他。恰那多吉是全西藏及萨迦之中最早受封王爵的。

公元 1251 年，元世祖忽必烈召见藏传佛教萨迦派领袖八思巴于六盘山（今宁夏境内）。公元 1260 年封八思巴为国师，命他以国师身份兼管总制院院务，使他成为中央政权的一个高级官员。公元 1270 年，八思巴由国师升为帝师。图为西藏日喀则扎什伦布寺记录八思巴觐见忽必烈的壁画。

忽必烈赐给八思巴弟弟的宝刀